

Heiligen, hun levensgeschiedenis, attributen en beschermingen

Aangezien er ca 2500 heiligen over de hele wereld aanbeden worden, is het geen doen om van alle heiligen hun geschiedenis en aanverwante zaken op te noemen. Men kan ze makkelijk op internet vinden onder "Heiligen". We hebben in deze lijst de in de kerken van de gemeente Delfzijl voorkomende heiligen vermeld. Bij kerkbezoek kan men aan de hand van de attributen, de zaken die een heilige bij zich heeft, herkennen. Om aan de hand van de lijst een heilige makkelijk te kunnen vinden hebben we de attributen dik gedrukt afgedrukt. Ook zijn ze alfabetisch gerangschikt naar de dorpen en daar binnen alfabetisch.

Bierum, St. Sebastiaankerk

St. Catharina: Sint Catharina van Alexandrië. Zij wordt gezien als de grootste martelares en was de populairste heilige in de middeleeuwen. Zij kwam uit een patriciërsfamilie uit Alexandrië in Egypte. Ze was heel leergierig als jong meisje en wijdde al heel jong haar leven aan Jezus. Ook beschermde zij haar maagdelijkheid. De keizer van Egypte wou haar aan het hof hebben als tweede vrouw naast de keizerin, maar ze weigerde. Om haar te dwingen werd, ze gefolterd op een wagenwiel met ijzeren punten, maar het wiel brak door de inslag van de bliksem. Toen werd ze op een brandstapel verbrand, maar voordat het zo ver kwam, doofde het vuur door de wind. Ten einde raad werd ze ontvoerd, maar uit haar hals stroomde melk, dat de pest uit Alexandrië verdreef. Engelen kwamen en namen haar lichaam mee en brachten het naar de Sinaïberg bij Jeruzalem.

Zij overleed op 25 november 307 en in 600 vonden pelgrims haar lichaam nog in zeer goede staat.

Haar naamdag is: 25 november .

Haar attribuut is: **wagenwiel**.

Zij wordt aangeroepen als bescherming tegen pest, de beschermheilige van kuisheid en bij bevallingen.

Maria: De moeder van Jezus. Zij is volgens de overlevering de dochter van Joachim en Anna. Zij was verloofd met Josef en werd door de engel Gabriel bezocht met de mededeling, dat ze zwanger zou worden van een zoon. We kunnen dit verhaal lezen in het Nieuwe testament van de Bijbel in de evangeliën. We noemen dit onbevlekt ontvangen. Ze was zonder erfzonden en werd daarom bezocht door de aartsengel en zo bleef ze zonder erfzonden gedurende haar hele leven. Josef en Maria gingen naar Bethlehem, omdat Josef zich moest laten inschrijven voor een volkstelling en uit Bethlehem, uit het huis van David afkomstig was. Daar is Jezus in een stal geboren. Keizer Herodes wilde het kind Jezus doden en daarom vluchtten ze naar Egypte. Na de dood van Herodes in 4 vC keerden ze terug naar Israël en wel naar Nazareth. Maria heeft als weduwe een aantal keren de openbare optredens van Jezus bijgewoond. Maria is waarschijnlijk overleden in Jeruzalem of in Epheze. De apostel Thomas zou, volgens de overlevering, bij het graf van Jezus in Epheze de ter Hemel opname van Jezus hebben gezien. Maria was als moeder van Jezus de voornaamste voorspraak van de gelovigen.

Haar naamdag wordt op verschillende dagen onder verschillende namen gevierd.

De belangrijkste zijn: 15 augustus: Maria Hemelvaart en 8 december: Maria Onbevlekt ontvangen.

Zij is volgens legenden aan verschillende mensen verschenen en op die plekken zijn bedevaartsoorden ontstaan.

De bekendste zijn: Lourdes in Frankrijk en Fatima in Portugal. In veel kerken zijn Mariakapellen.

De gelovigen richten veel gebeden tot Maria om een voorbede te doen. Het bekendste is: Wees gegroet Maria, vol van genade. De Heer is met u. Gij zijt de gezegende onder de vrouwen en

gezegend is Jezus de vrucht van uw schoot. Heilige Maria, moeder van God, bid voor ons zondaars nu en in het uur van onze dood, amen. Dit gebed is samen met het Onze vader een onderdeel van de Rozenkrans.

Maria wordt afgebeeld met diverse attributen. In de kerk van Bierum draagt ze een **kroon**, dus gekroonde Maria genaamd. De andere Maria is afgebeeld met het **kindje op schoot**.

Christus op de troon: Christus op een troon, heersende over het heelal. Hij wordt omgeven door de vier evangelisten. Het zijn de vier evangelisten uit het Nieuwe Testament. Engel, adelaar, leeuw en stier. Welke evangelisten de vier afbeeldingen voorstellen, kijk in de lijst van kerkelijke symbolen. St. Sebastiaan: De beschermheilige van de kerk. Ook wel schutspatroon genoemd. Zijn ouders waren Christen in Rome. Wanneer Sebastiaan is geboren is niet bekend. Hij bekeerde zich in het geheim tot het Christendom. De Romeinen vervolgden de Christenen. Als soldaat deed hij vele wonderen en hield lange redevoeringen. Toen keizer Diocletianus ontdekte, dat Sebastiaan Christen was, viel hij in ongenade bij de keizer. Soldaten arresteerden hem en volgens legenden werd hij op een veld met pijlen doorzeefd of naakt aan een boom of paal gebonden en met pijlen doorzeefd. De heilige Irene wilde hem begraven, maar ontdekte, dat hij nog leefde en nam hem mee naar haar huis. Ze lapte hem op en enkele dagen later stond hij op de trappen van een tempel en ageerde tegen de keizers over de wijze, waarop zij de Christenen bestreden. Hij werd opnieuw gearresteerd en werd in het circus van Rome doodgeknuppeld. Zijn lichaam werd in het riool van Rome geworpen en werd door St. Lucina, of volgens een ander verhaal door St. Irene, er uit gehaald en schoongewassen en begraven in de Catacomben aan de Via Appia bij de toenmalige Apostolische basiliek begraven. Op deze plaats staat nu de Sebastiaanbasiliek buiten de muren.

Sebastiaan stierf op 20 januari 288. Dit is ook zijn naamdag .

Zijn attributen zijn **pijlen**.

Hij is de beschermheer of schutspatroon van deze kerk. Hij is beschermer van de schutters, jagers, soldaten, stenhouders, tuiniers, kleermakers, brandweermannen. Hij beschermt ook tegen de pest, lepra, zweren en andere ziekten.

Delfzijl, R.K. St. Josefkerk:

Deze kerk is gewijd aan Sint Josef. Hij is, volgens de bijbel, de verloofde van Maria, de moeder van Jezus. Hij stamde uit het huis van koning David en was de zoon van een timmerman. Zelf was hij ook timmerman en woonde in Nazareth. Van zijn leven is weinig bekend, Hij wordt voor het laatst in de bijbel genoemd, als Jezus 12 jaar oud is. Hij overleed waarschijnlijk 30 jaar na de geboorte van Jezus. Zijn naamdag is 19 maart. Hij is de beschermheilige van de timmerlieden en arbeiders in het algemeen, van de kloosterlingen, het huisgezin en de stervenden.

Zijn attributen zijn **timmergereedschappen**.

Farmsum, Ned. Herv. Kerk:

De 19^e eeuwse kerk, gebouwd op de fundamenten van de oude kerk, bezit geen heiligenfiguren, wel zijn er drie beelden van de kerkhervormers, Luther, Calvijn en Zwinli.

Luther leefde van 1483 tot 1546. Hij in Eisleben geboren en is daar ook overleden en ligt begraven in de Slotkapel van Wittenberg. Hij was eerst Augustijner monnik en na zijn priesterwijding wordt hij in 1508 hoogleraar aan de Universiteit van Wittenberg. Hij ontwikkelde zich tot de voornaamste reformator in Duitsland.

Op 31 oktober 1517 spijkerde hij zijn 17 stellingen tegen de handel en wandel van de R.K. kerk aan de deur van de slotkapel in Wittenberg. Dit is het symbolische begin van de Reformatie. In 1521 wordt hij door de paus geëxcommuniceerd, dus uit de R.K. kerk gezet. Hij vertaalde het Nieuwe Testament in het Duits en gebruikte daarbij de werken van Erasmus. Hij trouwt in 1521 met een uitgetreden cisterciënzer non. In 1534 bewerkt hij het Oude Testament in het Duits. Hij was in zijn latere leven zelfs enigszins antisemitisch.

Calvijn: Johannes Calvijn is geboren als Jehan Cauvin op 10 juli 1509 in Noyon (Frankrijk) en overleden in Genève op 27 mei 1564. Hij was een belangrijke Frans-Zwitserse theoloog tijdens de Reformatie. De Protestants-Christelijke stroming is naar hem genoemd. Hij zou eerst priester worden, maar door een geschil van zijn vader met het kapittel, kon dat niet. Hij gaat dan rechten studeren. Hij komt in 1533 in aanraking met de Reformatie en in 1534 breekt hij met de RK-kerk en sluit zich definitief aan bij de Reformatie. Na wat omzwervingen komt hij in 1536 in Genève en besluit er te blijven. In 1537 wordt hij er ook dominee. Hij is puriteins als Luther.

Zwingli: Hulgrych Zwingli, ook wel Ulrich Zwingli genoemd. Hij werd op 1 januari 1484 in Wildhaus (Zwitserland) geboren. Hij studeerde o.a. muziek filosofie en andere humanistische onderwerpen. In 1502 voltooid hij zijn studie en wordt priester. Hij komt onder invloed van Erasmus.

Vanaf 1522 begint hij hervormingen te verkondigen en keert zich o.a. tegen de vastenregels. Alleen de bijbel is voor hem de bron van het geloof. In 1522 trouwt hij in het geheim met een weduwe, die gelovig en trouw was aan de Reformatie. In 1524 wordt zijn huwelijk kerkelijk bevestigd. Zwingli was tegen beelden in de kerk en ook tegen de kinderdoop, want dat staat niet in de bijbel. Door de verschillen, die ontstaan waren tussen de Rooms en de Hervormers, ontstonden er in Zwitserland oorlogen tussen de verschillende kantons. In 1531 werd hij in zo'n oorlog bij Kappel am Albis bij Zürich gedood. Hij wordt meestal gezien, staande tussen Luther en Calvijn. Zijn volgelingen worden Zwinglianen genoemd. Hij wordt ook gezien als de leider van de Baptisten. Hij heeft zich sterk gemaakt voor de afschaffing van de aflat, het celibaat en het vasten. Hij stelde ook het avondmaal in.

Godlinze, Pancratiuskerk.

De afbeeldingen van de heiligen zijn bij de restauratie in 1984 niet volledig bewaard gebleven.

St. Catharina: voor levensbeschrijving zie Bierum.

St. Christoffel: Hij wordt ook wel Christoforus of Christophorus genoemd. Er zijn vele verhalen over hem bekend en daardoor is hij onder verschillende namen bekend. We hebben hier te maken met Christoffel, de Christusdrager. Hij is ook de meest voorkomende heilige. Hij heette volgens de legende Reprobus, die zo arrogant was, dat hij zijn diensten alleen aan de allerhoogste wou aanbieden. Hij bood zijn diensten aan bij de koning, maar die was bang voor de keizer. Toen bij de keizer, maar die was bang voor de duivel. Toen bij de duivel, maar die was bang voor Christus. Reprobus besloot Christus te gaan dienen en op advies van een kluizenaar hielp hij mensen op zijn brede rug over een rivier. Op een dag moest hij een kind overzetten, maar het kind werd hoe langer hoe zwaarder en hij stond op een gegeven moment tot aan zijn middel in het water, toe het kind zei, dat hij Christus was en Christus doopte hem in de rivier. Van toen af heette hij Christoffel. Christoffel betekent Christusdrager. Volgens de legende zou hij onthoofd zijn.

Zijn naamdag is 25 juli. Hij is noodhelper en beschermheer van pelgrims, een hele groep verschillende beroepen en kinderen. Hij wordt afgebeeld met een staf in zijn hand en een kind op zijn

rug. Hier is hij afgebeeld met het kind op re rechter bovenarm. Een heel bekend schilderijtje van Jeroen Bosch heeft dezelfde voorstelling.

Lam Gods: 13^e eeuwse schildering in het koor in de sluitring van het gewelf. Het is een lam met in zijn voorpoot een vlag met een kruis, de kruisbanier uit het lied "Voorwaarts Christen strijders".

St. Pancratius: De schutspatroon van de kerk. In Nederland heet hij ook Pancras of Pancaas. Hij is geboren in Phrygië in 289 en is overleden in Rome op 12 mei 304. Volgens de legende ging hij vrij jong naar Rome en werd op 14 jarige leeftijd martelaar van wege het aanhangen van het Christelijke geloof. In die tijd werden Christenen om hun geloof door de keizers van Rome gedood, als ze hun geloof niet afzweerden. Pancratius weigerde en werd met een zwaard gedood.

Zijn naamdag is 12 mei.

Zijn attribuut is een **groot zwaard**.

Hij is één de ijsheiligen samen met Bonifatius, Stevanus en Mamertus .

St. Patrick: De Latijnse naam voor deze heilige is St. Patricius. Voor de Ieren is het de voornaamste heilige. Zijn naamdag 17 maart is in Ierland een nationale feestdag. Er is weinig bekend over zijn leven. Zijn geboortedatum is ook niet exact bekend. Uit boeken, die hij schreef, is bekend, dat hij als 16-jarige jongen door Ierse heidenen is overgebracht uit Gallië naar Ierland. Hij werd er als slaaf gebruikt en was schaapherder. Hij zou een visioen hebben gehad en vluchtte terug naar Gallië. Een andere legende vertelt, dat de Ieren hen terug gebracht hebben naar zijn ouders. Hij wordt priester en wordt door de paus opgedragen de Ieren te kerstenen. Dat lukt en hij wordt omstreeks 450 bisschop in Ierland. Hij sterft omstreeks 461.

Zijn attribuut is: **Klaverdrie**. De Ieren noemen dit shamrock. In zijn linker hand een **stok** of niets. Aan zijn voeten de **slangen**.

Volgens een legende bevrijdde hij Ierland van slangen. Godlinze is waarschijnlijk de enige kerk in Nederland, die een afbeelding van St. Patrick heeft.

Heveskes, voormalige Ned. Herv. Kerk:

Van deze kerk is geen schutspatroon bekend.

Holwierde: Stephanuskerk

Maria, voorlevensbeschrijving zie Bierum.

St. Nicolaas: de kerk zou gewijd zijn aan St. Nicolaas, maar er zijn geen bewijzen in de kerk aanwezig. Van St. Stephanus, als schutspatroon, wel. St. Nicolaas zou geboren in Lycië in Klein Azië. Van zijn leven is weinig bekend. Hij is gestorven op 6 december 342 of 352.

Hij was bisschop van Myra in Lycië, waar hij ook is overleden. Veel legenden hebben St. Nicolaas als hoofdpersoon.

Zijn naamdag is 6 december.

Hij is de beschermheilige van apothekers, bankiers, prostituees, geliefden, ongehuwden vrouwen, kinderen, slagers, boogschutters, dieven, piraten en zeelieden. Ook zieken en pelgrims roepen hem aan, vooral door het maken van een reis naar zijn graf.

St. Sebastiaan, voor de levensbeschrijving zie Bierum. De afbeelding dateert uit de 14^e eeuw en is niet volledig.

St. Stephanus, de schutspatroon van de kerk. Er is geen afbeelding van de heilige, maar op een klok, die vroeger in de toren hing, staat vermeld, dat de klok naar Stephanus is genoemd. Volgens een aantal wetenschappers is St. Stephanus de zelfde als St. Staphanus. Van zijn leven is heel weinig bekend. Hij is waarschijnlijk geboren tussen 633 en 788. Hij leefde als kluizenaar in het onherbergzame Zuid-Frankrijk en werd door de plaatselijke bevolking aangespoord bisschop te worden. Dat is ook gebeurd. Hij overleed als martelaar en is begraven in de kerk van Carcassonne bij Perpignan. Hij wordt afgebeeld als bisschop met een **aureool**. Zijn naamdag is 6 augustus.

Krewerd: Mariakerk.

Deze kerk is aan Maria gewijd. Voor de levensbeschrijving zie Bierum. De kerk heeft 13^e eeuwse muurschilderingen zonder heilige figuren.

Losdorp: Johanneskerk.

Deze kerk is gewijd aan Johannes. Het is niet duidelijk, of dit Johannes de Doper of de evangelist Johannes. De kerk heeft geen afbeeldingen van heiligen, wel een mooi gebrandschilderd raam in het rondboogvenster in de oostelijke muur. Het stelt de zaaier voor. In zijn linkerhand en onder zijn linkerarm heeft hij een mand met zaad en met zijn rechter hand strooit hij het zaad op de grond in de vruchtbare aarde. Aan weerszijden van zijn benen staat de tekst uit de bijbel: "Een zaaier ging uit om te zaaien". De gelijkenis is te vinden in Mattheus 13, een boek uit het Nieuwe Testament.

Meedhuizen, Ned. Herv. Kerk:

De kerk zou gewijd zijn St. Laurentius. Hij zou geboren zijn in de derde eeuw in Spanje. Hij werd aartsdiaken in Rome. Dat is het hoofd van de diakenraad. Een jaar voor zijn dood ontnemt de keizer van Rome alle rechten aan de Christenen en moet Laurentius, nadat hij gevangen was genomen, alle bezittingen van de kerk bij hem brengen. Laurentius gaat heen en verdeelt alle bezittingen onder de armen. Hij keert terug naar de keizer zonder bezittingen, maar met 1000 armen. Met de woorden "Dit zijn de bezittingen van de kerk" verdedigd hij het feit, dat hij niets bij zich heeft. De keizer gelooft hem niet en laat hem geselen. Hij sprak niet en werd op een rooster boven een vuur gefolterd. Ook dit leverde geen resultaat op. Hij is waarschijnlijk bij deze foltering gestorven, maar er zijn ook legenden, die vermelden, dat hij is onthoofd op 10 augustus 258. Dit is ook zijn naamdag. Zijn attributen zijn **een rooster en een boek**.

Spijk: Andreaskerk.

De kerk bevat geen muurschilderingen. De beschermheilige is St. Andreas. Hij was een discipel van Johannes de Doper en na diens executie werd hij discipel van Jezus van Nazareth, evenals zijn broer Simon Petrus. Hij was ook visser van beroep. Hij wordt gezien als de stichter van Constantinopel. Hij

werd gevangengenomen om zijn geloof en door zeven soldaten zwaar geselsd. Daarna werd hij met touwen vastgebonden op een X-vormig kruis, dat dan ook zijn naam heeft gekregen. Hierdoor duurde zijn lijdensweg dagen lang. Al die dagen predikte hij tegen zijn folteraars. Hij wou niet op een gewoon kruis genageld worden, omdat hij zich te onrein voelde om op de zelfde manier als Jezus te sterven.

Zijn naamdag is 30 november.

Zijn attributen zijn **het Andreaskruis en/of een bijbelrol**.

Termunten, St. Ursuskerk

Deze kerk is waarschijnlijk gewijd geweest aan St Ursus. Het is zeer omstreden of deze heilige echt heeft bestaan. Volgens de legende was ze een beeldschone dochter van de Christelijke koning van Bretagne en leefde ze in de 4^e eeuw. De heidense koning van Engeland hoorde van haar en wilde haar laten trouwen met zijn enige zoon. Haar vader wou haar niet laten trouwen met deze zoon, maar vreesde ook voor een oorlog met de Engelse vorst . Ursula stelde haar vader voor het verzoek te accepteren onder voorwaarde, dat ze 1000 maagden zou krijgen en schepen om een bedevaart naar Rome te maken. Zo hoopte ze , dat haar toekomstige man de tijd kreeg om het Christelijke geloof te bestuderen en zich zou laten dopen. Na een bezoek aan Rome keren ze terug naar het startpunt van hun reis Keulen en worden daar door de Hunnen, die Keulen bezet hadden met pijlen gedood.

Haar naam dag is: 21 oktober.

Zij wordt vaak afgebeeld als een jonge koningsdochter en heeft verschillende attributen, o.a. **een bos pijlen in haar hand, een pijl in haar hals of borst en jonge vrouwen onder haar mantel**.

Ook wordt ze wel afgebeeld met **palmtak, een boek, een scep- ter, een schip of een duif**.

Zij is de beschermheilige van het goede huwelijk, leraressen van jonge meisjes en opvoedsters.

Zij wordt ook aangeropen in oorlogstijd en bij kinderziekten.

Wagenborgen, Ned. Herv. Kerk:

De huidige kerk is een vervanger van een middeleeuwse kerk, die waarschijnlijk gewijd was aan **Onze Lieve Vrouwe en Sint Nicolaas**. Zijn afbeelding stond op een klok, die in 1479 in de toren hing

Onze lieve Vrouwe is Maria. Zie voor de levensbeschrijving bij Bierum.

St. Nicolaas: Over het leven van Nicolaas zijn meerdere legenden bekend, mogelijk omdat zijn leven eerst mondeling is overgeleverd en pas later op papier gezet. De uitgebreidste legende is die van Michiel de Archimandriet. Nicolaas zou in 280 in Patara, niet ver van Myra zijn geboren uit rijke vrome ouders. Zijn moeder kon eerst geen kinderen krijgen, maar beloofde, dat als ze een kind zou krijgen die in dienst van God zou staan. Hetgeen geschiedde. Aan Nicolaas werden al vroeg wonderen toegeschreven, Zo zou hij direct na de geboorte rechtop in zijn bedje hebben gestaan en met zijn handjes omhoog dankte hij God, dat hij geboren was. Ook weigerde hij op vastendagen, woensdags en vrijdags van moeders borst te drinken. Hij was heel leergierig en werd op 19 jarige leeftijd tot priester gewijd en legde de kloosterbelofte af. Hij werd bisschop te Myra, van daar dat hij bekend staat als Nicolaas van Myra, en in die hoedanigheid bracht hij in 325 een bezoek aan een concilie. Tijdens een meningsverschil gaf hij een medebezoeker een ferme klap in het gezicht. Hij werd in een kerker ge-goid, maar door Maria weer bevrijd en kreeg van haar zijn bisschopswaardigheid terug. Hij deed

veel goede wonderen, zorgde voor behoeftigen en beschermde de gelovigen tegen demonen. Hij stierf tussen 342 en 352 en ligt in de basiliek van Myra begraven. Er zijn diverse wonderen van hem bekend.

Zijn naamdag is 6 december. Het kinderfeest, ter zijne ere, wordt gevierd op de avond van 5 december, dus aan de vooravond van zijn naamdag.

Zijn attributen zijn **een ton met kinderen, drie gouden ballen of beurzen en een anker.**

Woldendorp, St. Petruskerk.

In de kerk bevinden zich muurschilderingen uit omstreeks 1350. Deze zijn bij de restauratie na de tweede wereldoorlog gevonden. De afbeeldingen zijn niet allemaal volledig onder de pleisterlagen vandaan gekomen.

St. Catharina van Alexandrië. De vrouwenfiguur met de kroon is haar waarschijnlijk. Voor de levensbeschrijving zie Bierum.

Maestas Domini: In een de sluitringen van één van de gewelven bevindt zich deze afbeelding. Het is een tronende Christus in de ene hand zegenend omhoog en in de andere een boek. Zijn troon is omgeven door de symbolen van de vier evangelisten. De engel voor Mattheus, de leeuw voor Marcus, de stier voor Lucas en de adelaar voor Johannes.

Bij deze afbeeldingen zit ook nog een afbeelding met twee kampende (vechtende) strijders, die het verschil tussen goed en kwaad voorstellen.

St. Margaretha: Zij wordt meestal St. Margriet genoemd. Over haar leven is niets bekend. Volgens de legende deed ze een goede daad en als beloning zou alles wat ze deed doorgaan zolang ze werkte. Ze bedacht, dat ze zou gaan spinnen en dat dan veel wol op zou leveren, maar ze wou eerst haar blaas legen. Wat het gevolg was, dat heel veel volksspreuken ontstonden en ze ook de bijnaam Pisgriet kreeg. Haar naamdag is 20 juli, dat ook de naamdag is van Margaretha van Antiochië. Een heel bekende weerspreuk is:

Met St. Margriet droog, dan 6 weken zon in 't oog; regen op St. Margriet, dan hebben we nog 6 weken boerenverdriet.

Haar attributen: **Zij wordt meestal afgebeeld als een heldin die net een draak heeft verslagen.**

Zij bevrijdde zich uit de bek van de draak met een speer. De draak is het symbool voor afgoderij of het Noormannengelloof. De draak is typische symbool van de vikingenwereld. Hier in de kerk staat ze afgebeeld met de draak aan haar voeten en een kroon op haar hoofd en een lans in haar hand.

Zij is de beschermheilige van zwangere vrouwen.

Maria met kroon en kindje: Maria staat hier afgebeeld op een afwijkende manier, namelijk met het kindje Jezus op haar rechter arm en niet op haar linkerarm, aan de hartzijde. In haar linker hand heeft ze waarschijnlijk de wereldbol. Jezus heeft een stralenkrans om zijn hoofd, een aureool en aan de voeten van Maria staat een lam. Voor de levensbeschrijving zie Bierum.

St. Sebastiaan: Deze afbeelding is niet volledig. Zijn hoofd is doorboord met een pijl. Voor de levensbeschrijving zie Bierum.

Deze kerk is gewijd aan St. Petrus. Hij heette oorspronkelijk Simon. Van zijn leven is niet veel bekend, alleen wat in de evangeliën in het Nieuwe Testament over hem wordt vermeld. Hij was samen met

zijn broer Andreas visser, tot Jezus hem vraagt hem te volgen en tegen Petrus zegt Jezus "Ik maak je visser van mensen". Hij is Jezus zijn hele leven trouw gebleven en verdedigde Hem door dik en dun. Jezus noemt hem Petrus, dat rots betekent. Jezus zegt tegen hem : "Jij bent de rots, waarop ik mijn kerk zal bouwen. De poorten van de Hemel zullen hem niet kunnen overweldigen.

Ik zal je de sleutels van het Koninkrijk van de Hemel geven. Hij wordt door Jezus via een visioen naar Rome gestuurd en wordt in 64 met het hoofd naar beneden gekruisigd en in het huidige Vaticaan begraven. Hij werd de eerste bisschop van Rome.

Hij heeft verschillende naamdagen: 29 februari, 29 juni en 30 november.

Zijn attributen zijn **sleutels, de haan en een omgekeerd kruis.**

Hij is de beschermheer van de pausen, diverse ambachten, de oogst, de visserij.

Hij wordt aangeropen door jonge vrouwen, rouwenden, boetelingen, idiotie, slangenbeten, hondsdolheid, voetpijn, koorts en diefstal.